

Közkórház vagy klinika.

Teljesen deficitmentes a közkórház.

A közkórház mostani jellegének és szervezetének fentartásához ragaszkodik, de nagyon kevés kivételtől eltekintve, a város egész társadalma. Megállapítja ezt a *Délmagyarország* pénteki számában megjelent cikkében *Somogyi Szilveszter* polgármester is. A cikk végefelé ugyanis szóról-szóra ezeket írja: „Emlékeztetnie hozom a város közönségének, hogy mikor az egyetemet idehoztuk, mennyi ellenzője volt annak! Sőt volt idő, mikor úgy látszott, hogy mindenki ellenzi. Majdnem egymagam voltam, aki erősen akartam.” Pontosan öt sorral lejjebb pedig ezeket írja a polgármester: „Most is ugyanazon körülmények között indul ki a kórház átadásának ellenzése.” Értjük tehát, ha a kulisszák mögött törénők, tagadhatatlanul ügyes előkészítés mellett a polgármester szükségesnek látja, hogy a sajtóban is egyre nagyobb vehemenciával szálljon síkra kedvenc terve mellett. A város egész társadalmát kell meggyőzni. Mindig készséggel helyet adunk a város első polgáraitól kapott irányítási cikkeknek is, noha köztudomású, hogy a közérdeket kielégítő és a közönséget megnyugtató megoldás a polgármesterrel éppen ellenkező módon képződik el. A pénteki számunkban megjelent cikkkel kapcsolatosan nem hallgathatunk el azonban egy-két személyes természetű megjegyzést.

A polgármester nagyon jól tudja, tapasztalhatta is, hogy mi értékeik egyéniségét, munkásságát. Vannak persze kérdések, amelyeknél szembekerülünk vele. Félve őrzött függetlenségünk és mindenki szembiztosított szókimondásunknál fogva csak ilyen módon szolgálhatjuk azokat a célokat, amelyeket közérdekeknek ismerünk el. De nobilis ellenfél vagyunk és loyálisan vivjük közéleti harcainkat. Ezel szemben most már több ízben tapasztaltuk, hogy a polgármester majd minden cikkében, abban is, amelyet pénteken közöltünk, el-elér a nyugodt vita és meggyőző érvelés mindenki kötelező hangjától. Olyanokat ír, hogy egyoldalú információval a közönséget tévedésbe akarjuk ejteni, meg hogy ez, vagy az nem igaz, stb. Természetesen ennek a hangnak a használatában sem követjük a polgármestert. Nemcsak vele szemben. Senki sem szemben sem. Egyszerűen arra szorítunk, hogy ráháritjuk a felelősséget, ha jövőben hasonló ok miatt nem tudnánk leköszölni kurtitást, vagy változtatást nélkül a város első polgárainak cikkét.

Ami a kórház átadását támogató érveket illeti, azokat egytől-egyig téves, esetleg hiányos adat, vagy információ alapján írta meg a polgármester. Azt mondja például, hogy amíg az elme- és ideggyógyászati osztály a városi kórházhoz volt, addig nem tudta elhelyezni valamennyi jelentkező beteget, míg most, amikor ez az osztály az egyetemé, minden elmebeteg fel tudnak venni. Ez így hiányos. A közkórház elme- és ideggyógyászati osztálya ugyanis negyven ágyból állt és a jelentkező oly sok volt, hogy ott állandóan 60-65 beteget ápoltak. Az egyetem elme- és ideggyógyászati klinikája részére átadta a város a női bujakórosoknak és elmebetegeknek a kórház udvarán álló pavilonját és a Kórház uccában levő pótkórházat.

Ezek a helyiségek a kórház 180 ágát képviselték.

A betegek száma azonban ma sem több, mint valamikor volt, sőt rendszerint kevesebb, aminek következtében az egykori pótkórház

nemelykor hónapokon át üresen áll, máskor meg alig 1-2 beteget ápoltak ott. Azt tehát, hogy a közkórház egykori elmeosztályán nem lehetett elhelyezni annyi beteget, amennyi jelentkezett, nem e kiünöndő prosperáló intézményünk közkórházi jellegének, hanem annak a kicsinyes és megértést nem tanúsító hivatalos szellemnek a rovására kell írni, mely már a múltban is megtagadott minden garast a népegészségügyi intézmények fejlesztésétől.

A kérdés finánciális ügyeinek tárgyalásánál mintha kissé ingadozó és határozatlan lenne a polgármesteri cikk. Emellett látszik módon használnia fel a számadatokat. Nem igaz, hogy a kórház deficitmentes — mondja a polgármester. De igaz — állítjuk mi. Bizonyítékul arra hivatkozik a polgármester, hogy a kórháznak most is több mint 1500 millió tartozása van. Elfelejtíti azonban megmondani, hogy miből állt elő ez a 1500 millió

tartozás. Majd mi megmondjuk. Ennek az 1500 milliónak legjelentékenyebb része azok alatt az évek alatt szakadt a kórház nyakába, amelyek alatt a pénzünk állandóan romlott. Az ápolási díjakat évről-évre szokták megállapítani. A korona folytonos értékcsökkenésének idejében természetesen évenként többször is megállapították. De elkésett minden megállapítás, mert mire a legújabb ápolási díjösszeg életbe lépett, a korona folyton tartó romlása folytán ez a tarifa sem felelt meg a viszonyoknak.

Csak némileg is normális viszonyok mellett a kórház deficitmentesen dolgozik.

Nem lesz deficitje az idén, amikor a napi ápolási díj 50 ezer korona. Itt megjegyezzük, hogy akkor is téved a polgármester, amikor azt állítja, hogy a miniszter az itthon megállapított ápolási díjakat mindig leszállítja. Erre az évre is főemelte. Hiszen Szegeden 45.333 koronában állapították meg. A miniszter ezt az összeget fölemelte 50.000 koronára. De deficitmentes lesz a kórház, napi 55.197 korona ápolási díjjal, a jövő évben is. Azonkívül hol van az megírva, hogy ezt az 1500 milliót deficitet a városnak kell viselnie? Tudunkkal a kormány még nem zárkózott el az elől, hogy a kórházi deficitet, amelyek az említett időszakban minden városban előálltak, valamilyen uton-módon megtérítse. Aztán mind deficit ez? Nincs benne előleg, amely még meg fog térülni az ápolási díjakból? Emlékszünk rá, hogy a polgármester nem is olyan régen sok-sok milliárdos deficitet értelt. A hatalmas összeg, ime, önmagától lecsökkent 1500 millióra, kikerekítve fölfelé 110 ezer aranykoronára. És mintha ezt is csak finanszírozói minőségben adná ide a város. Ez is teher? Annak érdekében, hogy továbbra is legyen a magunk rendelkezése alatt álló közkórházunk?

Az érem közegészségügyi oldalát mi már kellően megvilágítottuk. A klinikák elsősorban a tanítás, a közkórházak kizárólag a gyógyítás szolgálatában állnak. Pécsre rosszkor hívatkoztak a polgármester. Igaz, hogy ott átadták a kórházat az egyetemnek. De épp pénteki számunkban közöltük, hogy most nyilvánossági jeleget kapott az Irgalmas-rend kórháza, amelyet fokozatosan kiépítenek nagy, modern intézménnyé.

Tehát Pécsnek megint van közkórháza. Debrecenben pedig, mint halljuk, a külföldi kölcsönből akarják fölépíteni az új közkórházat.

Pedig ott csak provizórikusan adták át az egyetemnek a kórházat. De nem tudják visszakapni.

Helyénvalónak látja a polgármester megcsipdesni a kórház igen kiváló orvosi karát, különösen a bejáró orvosokat. Roszszul teszi. Vannak közöttük, akik 18-20 éve és vannak, akik 2-3 éve teljesítettek ott teljesen ingyenes szolgálatot, láradhatatlanul, javulására a rájuk szoruló betegeknek, gyarapítására a tudománynak és dicsőre a városnak. Ezt a munkát és ezeket az eredményeket nem tudta elhomályosítani az egyetem se. De hogy mennyire elfogult a polgármester, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az az állítása, hogy „az egyetem majdnem a félvárost jelenti”. Részletük még egyszer lenyomatni ezt a mondatot. De kénytelenek voltak szóról-szóra idézni. Hát ennyire lebecsüli a város első polgára a saját városát, annak minden kulturális és tényezőjét, az egész kereskedő-, iparos-, lateiner és munkástársadalmat? Hát csak ugyan a mainak fele volt ez a város, amíg az egyetem nem volt itt? Emellett tehet tanúságot minden arra illetékes és hivatott tényező? Eszünkbe jut az a mondat, amelyet cikke legvégén Madách remekéből idéz a polgármester. „Enyészsen az egyén, ha él a köz, mely egyesekből nagy egészt csinál.” Pharaó mondja ezt, mikor a gúliák kezdenek összeomlani és Adám elindul újján Miltiades köztársaságába, a gúliák biztonságos árnyékából a demagógia süppedékes talaju országába.

Az egyetem és a kórház.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester pénteki számunkban megjelent cikkét a következő sorokkal egészíti ki:

A kórház egyetemestől még csak annyit, hogy az egyetem korrekcióval jár el, mikor a kultuszminisztert a várossal a tárgyalások felvételére kéri. Erről nekem, mint a város felelős első tisztviselőjének, nemcsak tudomásom volt, hanem egyenesen én kértem az egyetemet az ügynek ekként leendő folyamatba tételeire. Mert véleményem az, hogy ha a kultuszminiszter ur a tudomány és a szegedi közegészségügy érdekében hajlandó az átvételre, — én

csak attól félek, hogy finánciális okokból ez nem következik be, — akkor meg tudjuk köni a szerződést, mert a mi józan ítélletű közgyűlésünk be fogja látni annak a város közegészségügyi közérdekére irányuló roppant horderejét.

Az egyetemnek itt vázolt szerepére

A miniszterelnök a közkórház egyetemestítése ellen.

Megbízható helyről nyert értesülésünk szerint gróf Bethlen István miniszterelnök átiratot írt Vass József népjóléti miniszterhez, amelyben leszögezi álláspontját a közkórház tovább való önálló fenntartása mellett, egyúttal felhívta az ügyre a belügyminiszter figyelmét. Értesülésünk szerint úgy a népjóléti, mint a belügyminiszter osztják a miniszterelnök álláspontját, tehát a kórháznak az egyetemről függetlenül a város kezelésében való megtartását helyeslik.

A csehországi nuncius-ügy.

Frdga, július 17. Svehla miniszterelnök tegnap Massaryk elnöknek jelentést tett a helyzetről. A helyzetet legjobban jellemzi a rivalitás a nemzeti szocialisták és a szociáldemokraták közt.

A Prava Lidy című tekintélyes újság megtámadja Benest és hangulatot csinál Benes lemondása mellett. A lap kijelenti, hogy a nemzeti szocialisták Benest lemondására kell, hogy kényszerítsék, miután a párt elégedetlen vele. A szocialisták kijelentik lapjukban, hogyha a mostani ügyet el is lehet intézni,ők nem fognak megelégedni koncessziókkal és fél megoldással.

A Cseke Slove című lap azt a meglepő hírt közli, hogy a prágai nuncius-otférral kapcsolatosan 600 ember lépett ki Csehországban a római katolikus

egészen rövid megjegyzésünk van. Kár volt az egyetemet ebbe az akcióba belevonni és kár volt, hogy az egyetem vállalkozott ilyen szerepre. Nem fog sikerülni az egyetemet népszerűsíteni, ezzel helyzetét enyhíteni, ha állandóan szembeállítják a város egész társadalmának óhajával és akaratával.

egyházból. A miniszterelnök lapja pedig azt írja, hogy az egész nuncius-alfér elintézés előtt áll.

Prága, július 17. Tegnap este a cseh néppárt gyűlést tartott, amelyen valamennyi képviselő és szenátor megjelent. A belépőknek fel kellett mutatniuk a katolikus egyesületek igazolványát. A Vencel-téren, ahol nagy emberfömeg gyűlt össze, az ellenséges tábor hívei terítottak rögtönzött gyűlést, amelyen követelték a kiléptetést a katolikus egyházból. A tömeg a nemzeti himnuszot énekelt, majd hazafias dalokra zendített. A cseh néppárt gyűlése este 11 órakor nyugodtan véget ért. Amikor a gyűlés résztvevői elhúzódtak, a Vencel-téren álló tömeg „pfuj” kiáltásokkal és lármás tüntetésekkel fogadta.

Rögtönítelő bíróság elé kerül-e Bagi Imre, akit azzal gyanúsítanak, hogy fölgyújtotta a szentesi új városházát?

Szinte az egész magyar nyilvánosság szokatlan érdeklődéssel és izgalommal tárgyalja és lesi annak az ügynek fejleményeit, amelyet a *Délmagyarország* hozott tegnapi számában a nyilvánosság elé. Az elmúlt hézt csütörtökjén másfélmilliórd kárt okozott az a tűzkatasztrófa, amely a szentesi új városháza felső részén pusztított. A hatóságok közegyel egy teljes héig nyomoztak ebben az ügyben, míg tegnap általános szenzációt keltve, Bagi Imre hivatalos szentesi tűzoltó előzetes letartóztatásba helyezték és beiktették a szegedi ügyészség fogházába. Az ügyészség ugyanis számos jelentős körülményből vonja le azt a gyanút, hogy Bagi tűzoltó gyújtotta fel a szentesi városházát; tette ezt pedig a fellelések szerint azért, hogy Szentest városa végre rendez modern tűzoltófelszerelést, motorfecskendőket szerezzen be.

A szegedi ügyészségen állandóan tárgyalják ezt az ügyet, lépés-nyomon jönnek érdeklődők és most ennek a rendkívüli eseménynek középpontjában elsősorban az a két dös áll, hogy

rögtönítelő bíróság elé kerül-e Bagi Imre tűzoltó?

Miután a szegedi törvényszék területén még mindig statárium van a gyujtogatásra, így most a vizsgálóbírói vizsgálat mellőzésevel a kirendelt referens ügyész szerzi be a bizonyítékokat. A szegedi ügyészség referense valószínűleg holnap száll ki Szentestre, hogy ismét helyszíni szemlélt tartson s azért, hogy most már konkrét formában fölvegye a bizonyítékokat, amiket azután azonnal a bíróság elé terjesztene.

A bizonyítékok keresése ebben a pillanatban három irányban folyik. Elsősorban fontosak azok a tanúk, akik azt igazolják az eddigi nyomozás szerint, hogy Bagi Imre a kérdéses délelőtti feni járt a városháza padlásán azon a részén, ahol a tűz keletkezett. Mások tudnak arról, hogy Bagi csütörtök délelőtti nem volt otthon, ezt különben Bagi sem tagadja. A második irányban azokat a tanukat halgatják ki, akik állítólag hallották volna a tűzoltónak azt a kijelentését, hogy

csak akkor lesz Szentesen rendez tűzoltófelszerelés, ha olyan tüzet csinál, amilyen még nem volt.

Harmadszor pedig bizonyítékokat

szereznek be. Az Est 1917 február 10-iki számára vonatkozólag. Ennek az újságnak egyes részeit megtalálták ugyanis a padlásán, míg a másik részét Bagi lakásán. Így most azt kell tisztázni, hogy ezek az oldalak hogyan kerültek Bagi lakásából — a padlásra.

A referens ügyész munkája valószínűleg hétfőn már véget fog érni és ha ezek a tények valóban bizonyítékoknak számítanak, akkor az ügyészség azonnal indítványt tesz a statáriumot bíróság összehívására. A bizonyítékoknak azonban teljesen tisztáknak és konkrétnek kell lenniök. Mert csak ebben az esetben itél a rögtönítelő bíróság. Ehhez ugyanis a statáriális bíróság öt tagjának egyhangú ítélete szükséges. Éppen ezért száll ki most a referens ügyész és még egyszer tisztázza az eddigi bizonyítékokat.

Ha a bizonyítékbekérés hétfőn estig elkészült, kedden már összehív az ötös tanács. Addig mindenesetre letartóztatásban marad Bagi Imre, aki egyelőre még nem tesz mást, mint tagad, de még nem tett kísérletet arra, hogy csütörtök délelőtti alibi tanukat állítson. Hétfőn estig így eldől, hogy a statáriális bíróság ítéletet mond-e 72 óra alatt.

A kisántánt nem tart újabb konferenciát.

Bukarest, július 17. A bukaresti lapok átvették egy budapesti lapnak azt a híreit, amely szerint a kisántánt Románia kezdeményezésére legközelebb újabb konferenciát szándékozik tartani. A külügyminisztérium ebben az ügyben a következő közleményt adta ki:

Nem a magyarországi, hanem a romániai magyar kérdésről van szó. A Népszövetség ugyanis őszil ülésszakán fogja tárgyalni a magyar kisebbségnek a magánoktatási törvény ellen beadott panaszait, valamint a magyar telepepek memorandumát. A kisántánt konferenciájának ebben az ügyben való összehívásáról nincs szó, legfeljebb arról, hogy Románia a kisántánt másik két államát arra fogja kérni, hogy képviselői által Romániát ezekben a kérdésekben a Népszövetség előtt tárogassza.

A Délmagyarország támogatja a munkásságot, a munkásság támogassa a Délmagyarországot.